

Rajat ylittävää täytäntöönpanoa koskeva sähköinen käsikirja

Liikkuvassa työssä olevien tvöntekijöiden tvösuojelu

SUOMI

Suomen tasavalta

Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC)

Hyväksytty SLIC:n 83. täysistunnossa Tukholmassa 10. toukokuuta 2023

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	4
HAKEMISTO	6
KANSALLINEN KERTOMUS: SUOMI	11
1. TYÖSUOJELUVIRANOMAISET	11
1.1. TYÖSUOJELUVIRANOMAISTEN ORGANISAATIO	11
1.2. TYÖSUOJELUTARKASTUKSIA KOSKEVA KANSALLINEN LAINSÄÄDÄNTÖ JA RATIFIOIDUT ILO:N SOPIMUKSET	11
1.3. TYÖSUOJELUTARKASTAJIEN TOIMIVALTA.....	12
1.3.1. Työturvallisuus ja -terveys	12
1.3.2. Työsuojelulainsäädäntöön liittyvät asiat.....	13
1.3.3. Työlainsäädäntö	13
1.3.4. Sosiaaliturva	14
1.4. TARKASTAJIEN TOIMIVALTA	14
1.5. JÄRJESTELYT MUIDEN KANSALLISTEN JULKISTEN ELINTEN KANSSA TEHTÄVÄÄ YHTEISTYÖTÄ JA TIETOJENVAIHTOA VARTEN	15
2. TYÖNTEKIJÖIDEN LÄHETTÄMINEN	16
2.1. KANSALLINEN LAINSÄÄDÄNTÖ	16
2.2. HALLINNOLLISET VAATIMUKSET JA VALVONTATOIMENPITEET	16
2.2.1. Ilmoituksen jättämisen määräaika	16
2.2.2. Lähettämislamituksen sisältö.....	16
2.3. SOSIAALITURVAMENETTELYT	18
2.4. LÄHETETTYJEN TYÖNTEKIJÖIDEN TYÖTAPATURMAT/AMMATTITAUDIT	18
2.5. TYÖNTEKIJÖIDEN LÄHETTÄMISTÄ KÄSITTELEVÄT KANSALLISET VIRANOMAISET.....	19
3. YHTEISTYÖ JA KESKINÄINEN AVUNANTO	19
3.1. KESKINÄISTÄ AVUNANTOA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ.....	19
3.2. TYÖSUOJELUTARKASTUKSIA KOSKEVAT KAHDEN- JA MONENVÄLISET SOPIMUKSET	20
3.3. TIETOJEN PYYTÄMINEN JA VASTAANOTTAMINEN MUILTA TYÖSUOJELUVIRANOMAISILTA	20
3.4. TIETOJEN VAIHDON VÄLINEET.....	21
3.4.1. IMIn (sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän) käyttö työntekijöiden lähettämistä koskevissa asioissa	21
3.4.2. KSS-tietojenvaihtojärjestelmä	21
3.5. TYÖSUOJELUVIRANOMAISTEN EHDOTTAMAT TAI MÄÄRÄÄMÄT SAKOT JA NIIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	21
LIITE SÄHKÖINEN KÄSIKIRJA (PÄIVITYS 2023)	25

1.	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä (EU) 2020/1057, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2020, direktiiviä 96/71/EY ja direktiiviä 2014/67/EU koskevien erityisten sääntöjen vahvistamisesta siltä osin kuin on kyse maantieliikenteen alan työntekijöiden lähettamisestä työhön toiseen jäsenvaltioon ja direktiivin 2006/22/EY muuttamisesta valvontavaatimusten osalta sekä asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta.....	25
1.1.	Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä.....	25
1.2.	SLIC:n jäsenen toimivalta tieliikenteen alalla	25
2.	Kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten 26 päivänä helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/36/EU 20 artiklan 2 kohdan c alakohdasta, joka koskee terveys- ja turvallisuusnormeja työntekijöiden majoituksessa	26
2.1.	Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä.....	26
2.2.	SLIC:n jäsenen toimivalta työntekijöiden majoitukseen liittyvien terveyttä ja turvallisuutta koskevien vaatimusten osalta	26
3.	Maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista 18 päivänä kesäkuuta 2009 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2009/52/EY	26
3.1.	Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä.....	26
3.2.	SLIC:n jäsenen toimivalta tässä direktiivissä säädettyjen seuraamusten ja toimenpiteiden osalta	27
4.	TYÖSUOJELUASIOITA KOSKEVAT YHTEISET TARKASTUKSET	27
4.1.	Onko työsuojeluasioita koskevien yhteisten tarkastusten järjestäminen muiden tarkastuslaitosten kanssa sallittua?.....	27
5.	KANSALLINEN TIEDOTUS JA LIIKKUVASSA TYÖSSÄ OLEVIA TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVAT ALOITTEET	27
5.1.	Kuvailee toteutetut aloitteet (esim. verkkosivusto, esitteet, asiakirjat...)	27
6.	YHTEISTYÖ EUROOPAN TYÖVIRANOMAISEN KANSSA	27
6.1.	Teetkö säännöllisesti yhteistyötä kansallisen yhteishenkilön kanssa?	27
6.2.	Antakaa tarpeelliset tiedot osallistumisestanne työryhmiin, kampanjoihin, koulutukseen jne.....	27

JOHDANTO

Rajat ylittävää täytäntöönpanoa koskevasta sähköisestä käsikirjasta julkaistiin ensimmäinen versio vuonna 2016 ja päivitys vuonna 2019. Viimeisin versio julkaistiin vuonna 2021 EU:n CIRCABC-yhteistyöalustan SLIC:tä käsittelevän julkisen verkkosivuston kirjasto-osiossa.

Tämä viimeisin versio on saanut uuden muodon, minkä ansiosta työturvallisuus- ja työterveystarkastuksia EU:n jäsenvaltioissa sekä Norjassa ja Sveitsissä käsittelevien elinten ja yhteisöjen organisointia koskevien tietojen julkaisumuoto on nyt selkeämpi. Sähköisen käsikirjan tarkoituksena on ollut tarjota työsuojeluviranomaisille tietoa, joka helpottaa yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa muiden maiden toimivaltaisten elinten kanssa.

Aikaisemman rajat ylittävää täytäntöönpanoa käsittelevän työryhmän korvasi liikkuvassa työssä olevien työntekijöiden työsuojeluasioita käsittelevä uusi työryhmä. Se sai tehtäväkseen päivittää sähköisen käsikirjan sisältöä useista syistä.

Ensinnäkin oli tarpeen sisällyttää käsikirjaan uusia säädöksiä, kuten uusi direktiivi (EU) 2020/1057, jossa säädetään erityisten sääntöjen vahvistamisesta siltä osin kuin on kyse maantieliikenteen alan työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon. Alaan liittyy direktiivin 2006/22/EY mukaista työajan noudattamisen valvontaa koskevia näkökohtia, joita pidetään monissa jäsenvaltioissa osana työsuojelulainsäädäntöä.

Lisäksi käsikirjan sisältöä oli tarpeen laajentaa liikkuvassa työssä olevien työntekijöiden työsuojeluasioita käsittelevän työryhmän uuden tehtävän myötä. Liikkuvassa työssä oleva työntekijä on henkilö, joka työskentelee useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa tai matkustaa muihin jäsenvaltioihin osana työtään (heitä ovat esim. lähetetyt työntekijät, rajat ylittävät työntekijät, kausityöntekijät, tilapäiset työntekijät ja siirtotyöläiset).

Siksi käsikirjan olisi sisällettävä tietoa SLIC:n jäsenten toimivallasta kolmansien maiden kansalaisia koskevan lainsäädännön osalta. Tämä lainsäädäntö käsittää kausityöntekijöistä annetun direktiivin 2014/36/EU terveys- ja turvallisuusolosuhteisiin, kuten työntekijöiden majoitusolosuhteisiin, liittyvien näkökohtien osalta ja seuraamuksista annetun direktiivin 2009/52/EY. Nämä direktiivit on nimenomaisesti mainittu nykyisessä työterveyttä ja -turvallisuutta koskevassa EU:n strategiakehyksessä 2021–2027 ("Työterveys ja -turvallisuus muuttuvassa työelämässä").

Lisäksi oli tarpeen täydentää eräitä seikkoja, jotka liittyvät työsuojeluasioita koskeviin yhteisiin tarkastuksiin ja oikeudelliseen mahdollisuuteen toteuttaa niitä kussakin jäsenvaltiossa.

SLIC-työryhmä tuli siihen tulokseen, että nykyisen sähköisen käsikirjan päivittäminen olisi helpointa siten, että säilytetään rakenne samana ja lisätään jäsenvaltioiden päivittämät tiedot sekä täydennetään käsikirjaa uusilla tiedoilla, jotka kootaan erityiseen liitteeseen.

Käsikirja piti myös nimetä uudelleen, jotta otsikko kuvastaisi sen tarkoitusta ja jotta se saisi enemmän näkyvyyttä kentällä toimivien työsuojelutarkastajien keskuudessa.

Toivomme, että asiakirja on hyödyllinen väline kansallisille työsuojeluviranomaisille ja lisäksi kaikille organisaatioille, jotka toimivat liikkuvassa työssä olevien työntekijöiden työsuojeluasioiden parissa.

Uusi, päivitetty versio annettiin tiedoksi SLIC:n jäsenille Tšekin puheenjohtajakaudella 12. lokakuuta 2022 pidetyssä 82. täysistunnossa.

HAKEMISTO

Itävalta	ARBEITSINSPEKTION Favoritenstraße 7 A-1040 Wien https://www.arbeitsinspektion.gv.at/inspektorat
Belgia	SERVICE PUBLIC FÉDÉRAL – EMPLOI, TRAVAIL ET CONCERTATION SOCIALE / FEDERALE OVERHEIDSDIENST – WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG Blerotstraat/rue Blerot 1 B-1070 Brussel/Bruxelles http://www.employment.belgium.be Hollanniksi: www.werk.belgie.be Ranskaksi: www.emploi.belgique.be
Bulgaria	ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ “ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА” (GENERAL LABOUR INSPECTORATE EXECUTIVE AGENCY) http://www.gli.government.bg/en
Kroatia	STATE INSPECTORATE Šubićeva 29, 10 000 Zagreb https://dirh.gov.hr/
Kypros	ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (DEPARTMENT OF LABOUR INSPECTION) http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/index_en/index_en?OpenDocument ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (DEPARTMENT OF LABOUR INSPECTION) https://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dl/dl.nsf/index_en/index_en?OpenDocument ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (DEPARTMENT OF LABOUR INSPECTION) https://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dlr/dlr.nsf/home_en/home_en?openform
Tšekki	STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE Kolářská 13 746 01 Opava Sähköposti: opava@suip.cz https://www.suip.cz/web/en
Tanska	ARBEJDSTILSYNET Landskronagade 33 2100 København Ø Sähköposti: at@at.dk http://engelsk.arbejdstilsynet.dk/en/
Viro	TÖÖINSPEKTSIOON Mäealuse 2/3

	12618 Tallinn Sähköposti: ti@ti.ee www.ti.ee/en/home
Suomi	TYÖSUOJELUHALLINTO Sähköposti: tyosuojelu.viestinta@avi.fi https://www.tyosuojelu.fi
Ranska	DIRECTION GÉNÉRALE DU TRAVAIL 39-43 quai André Citroën 75902 Paris Cedex 15 Sähköposti: dgt.dir@travail.gouv.fr https://travail-emploi.gouv.fr/ministere/organisation/article/dgt-direction-generale-du-travail
Saksa	LASI Länderausschuss für Arbeitsschutz und Sicherheitstechnik (Gremium der Länder) LASI Vorsitz (bis 2024): Ministerium für Wirtschaft, Arbeit und Tourismus Baden-Württemberg; Theodor-Heuss-Straße 4 70174 Stuttgart https://lasi-info.com
Kreikka	ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (LABOUR INSPECTORATE) Dragatsaniou 8 10110 Athens Sähköposti: dpseaye@hli.gov.gr https://www.hli.gov.gr/
Unkari	MINISTRY OF ECONOMIC DEVELOPMENT, STATE SECRETARY OF EMPLOYMENT POLICY Kálmán Imre utca 2. 1054 Budapest Sähköposti: munkavedelmi-foo@gfm.gov.hu http://www.mvff.munka.hu
Irlanti	HEALTH AND SAFETY AUTHORITY The Metropolitan Building James Joyce Street Dublin 1 Sähköposti: contactus@hsa.ie https://www.hsa.ie/eng

Italia	ISPETTORATO NAZIONALE DEL LAVORO Piazza della Repubblica, 59 00185 Roma https://www.ispettorato.gov.it
Latvia	VALSTS DARBA INSPEKCIJA (VDI) 38 k-1, Kr.Valdemara Street Riga LV –1010 Sähköposti: vdi@vdi.gov.lv http://www.vdi.gov.lv
Liettua	VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA (VDI) 19 Algirdo str. LT-03607 Vilnius Sähköposti: info@vdi.lt https://www.vdi.lt
Luxemburg	INSPECTION DU TRAVAIL ET DES MINES 3 Rue des Primeurs 2361 Strassen, Luxemburg www.itm.public.lu
Malta	OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY AUTHORITY 17, Triq Edgar Ferro Pietà PTA 1533 Malta Sähköposti: ohsa@ohsa.mt http://www.ohsa.mt/
Norja	ARBEIDSTILSYNET Arbeidstilsynet Postboks 4720 Torgarden 7468 Trondheim Sähköposti: post@arbeidstilsynet.no https://www.arbeidstilsynet.no/en/
Puola	PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY (PIP) 28/30, Barska St. 02-315 Warsaw Sähköposti: kancelaria@gip.pip.gov.pl https://www.pip.gov.pl/en

Portugali	AUTORIDADES PARA AS CONDIÇÕES DE TRABALHO Praça de Alvalade, 1 1749-073 Lisboa Sähköposti: dir.mail@act.gov.pt http://www.act.gov.pt
Romania	INSPECTIA MUNCII Str. Matei Voievod, Nr. 14 Sector 2, București Sähköposti: comunicare@inspectiamuncii.ro www.inspectiamuncii.ro
Slovakia	NÁRODNÝ INŠPEKTORÁT PRÁCE Masarykova 10 040 01, Košice Sähköposti: nip@ip.gov.sk https://www.ip.gov.sk/home/
Slovenia	INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO (LIRS) Štukljeva cesta 44 SI-1000 Ljubljana http://www.id.gov.si/en/
Espanja	ORGANISMO ESTATAL INSPECCION DE TRABAJO Y SEGURIDAD SOCIAL (OEITSS) Paseo de la Castellana 63 28046 Madrid https://www.mites.gob.es/itss/web/index.html
Ruotsi	ARBETSMILJÖVERKET Svetsarvägen 12 SE 171 41 Solna Sähköposti: arbetsmiljoverket@av.se https://www.av.se/en/
Sveitsi	STAATSSEKRETARIAT FÜR WIRTSCHAFT (SECO) WORKING CONDITIONS – FEDERAL LABOUR INSPECTION Holzikofenweg 36 CH-3003 Bern Sähköposti: abea@seco.admin.ch www.seco.admin.ch/seco/de/home/Arbeit/Arbeitsbedingungen/Arbeitnehmerschutz.html
Alankomaat	NETHERLANDS LABOUR AUTHORITY PO Box 90801 2509 LV Den Haag

<https://www.nl labour authority.nl/>

KANSALLINEN KERTOMUS: SUOMI

TYÖSUOJELUVIRANOMAISET	<ul style="list-style-type: none">• Pohjois-Suomen aluehallintovirasto – Työsuojelun vastuualue• Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto – Työsuojelun vastuualue• Itä-Suomen aluehallintovirasto – Työsuojelun vastuualue• Lounais-Suomen aluehallintovirasto – Työsuojelun vastuualue• Etelä-Suomen aluehallintovirasto – Työsuojelun vastuualue
MUUT TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET	<ul style="list-style-type: none">• Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes): muut tuotteet kuin elintarvikkeet, kuluttajatuotteet• Säteilyturvakeskus (STUK)• Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)

1. TYÖSUOJELUVIRANOMAISET

1.1. TYÖSUOJELUVIRANOMAISTEN ORGANISAATIO

Suomen työsuojeluviranomaisia ovat sosiaali- ja terveysministeriön työ- ja tasa-arvo-osasto sekä aluehallintovirastojen viisi työsuojelun vastuualuetta.

1.2. TYÖSUOJELUTARKASTUKSIA KOSKEVA KANSALLINEN LAINSÄÄDÄNTÖ JA RATIFIOIDUT ILO:N SOPIMUKSET

Taulukko 1: Työsuojelutarkastuksia koskevat ratifioidut kansainväliset sopimukset

SOPIMUS	RATIFIOITU	EI RATIFIOITU
Ammattientarkastusta teollisuudessa ja kaupassa koskeva ILO:n yleissopimus nro 81	X	
Maatalouden ammattientarkastusta koskeva ILO:n yleissopimus nro 129	X	
Merityötä koskeva vuoden 2006 yleissopimus	X	

Työturvallisuuden ja -terveyden edistämistä koskeva ILO:n yleissopimus nro 187	X	
---	---	--

1.3. TYÖSUOJELUTARKASTAJIEN TOIMIVALTA

1.3.1. Työturvallisuus ja -terveys

Suomessa työsuojeluviranomaisilla on toimivalta työturvallisuus- ja työterveysasioissa seuraavia poikkeuksia lukuun ottamatta:

Taulukko 2: Toimivalta työturvallisuuden ja -terveyden alalla

AIHE	KUULUU TYÖSUOJELUVIRANOMAINEN TOIMIVALTAAN	MUUT TOIMIVALTAISET JULKISET ELIMET
Yleinen työturvallisuus ja -terveys	Kyllä	
Yleinen työturvallisuus	Kyllä	
Yleinen työterveys	Kyllä	
Työtapaturmat	Kyllä	
Koneiden ja laitteiden kauppa	Kyllä: koneet, työvälineet, ammattikäyttöön tarkoitetut henkilönsuojaimet	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes): muut tuotteet kuin elintarvikkeet, kuluttajatuotteet
Säteily	Kyllä	Säteilyturvakeskus (STUK)
Räjähdeet	Kyllä	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Kaivokset	Kyllä	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Alukset	Kyllä	Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
Vähittäiskaupan ala	Kyllä	
Hotelli- ja ravintola-ala	Kyllä	
Maatalous	Kyllä	
Rakennusteollisuus	Kyllä	
Ilmailu	Kyllä	
Rautatieala	Kyllä	
Tieliikenne	Kyllä	

Kemikaalien rekisteröinti, arviointi, lupamenettelyt ja rajoitukset	Kyllä	
Itsenäiset ammatinharjoittajat	Ei: työsuojelulainsäädäntö ei koske itsenäisiä ammatinharjoittajia	
Poliisi (*)		
Virkamiehet (*)	Kyllä	
Sotilashenkilöstö ja armeijan tilat (*)	Kyllä	
Rangaistuslaitokset (*)	Kyllä	
Tulli (*)	Kyllä	

(*) Ministeriöissä on alakohtainen yksikkö ja alasta vastaavat työsuojelutarkastajat.

1.3.2. Työsuojelulainsäädäntöön liittyvät asiat

Taulukko 3: Toimivalta kysymyksissä, joiden voidaan katsoa kuuluvan työsuojelulainsäädännön piiriin

AIHE	Kyllä	Ei
Työaika	X	
Kiusaaminen ja häirintä	X	
Kolmannen osapuolen harjoittama väkivalta	X	

1.3.3. Työlainsäädäntö

Taulukko 4: Toimivalta työlainsäädäntöön liittyvissä kysymyksissä

AIHE	Kyllä	Ei	HUOMAUTUKSET
Palkat	X		
Yhdenvertainen kohtelu		X	Muut viranomaiset: yhdenvertaisuusvaltuutettu
Työntekijöiden oikeudet		X	Työlainsäädännön esimerkiksi työaika ja lomien osalta koskevien kohtien valvonta kuuluu työsuojeluviranomaisille. Myös työmarkkinajärjestöt valvovat työntekijöiden oikeuksien toteutumista.
Ulkomaalaiset työntekijät	X		Työsuojeluviranomaiset tarkastavat, että työnantaja on varmistanut

			ulkomaalaisen työntekijän olevan oikeutettu työskentelemään Suomessa. Työsuojeluviranomaiset valvovat myös yleissitovien työehtosopimusten täytäntöönpanoa.
Muu (mikä?)			

1.3.4. Sosiaaliturva

Taulukko 5: Toimivalta sosiaaliturvaan liittyvissä kysymyksissä

AIHE	Kyllä	Ei	HUOMAUTUKSET
Työntekijöiden järjestäytyminen (REKISTERI)		X	Työsuojeluviranomaisilla on velvollisuus ilmoittaa järjestäytymisoikeuden rikkomisista poliisille tutkintaa ja syytetoimia varten.
Sosiaaliturvamaksut		X	
Sosiaaliturvaetuudet		X	
Yksityiset eläkerahastot		X	
Muu (mikä?)	Työsuojeluviranomaiset valvovat, noudattavatko työnantajat velvollisuuttaan hankkia työntekijöille tapaturmavakuutus.		

1.4. TARKASTAJIEN TOIMIVALTA

Taulukko 6: Tarkastajien toimivalta

TOIMIVALTA	Kyllä	Ei	HUOMAUTUKSET
Työpaikkakäynnit	X		
Asiakirjapyynnöt	X		
Työnantajien kutsuminen tarkastusviranomaisen tiloihin	X		Jos työnantajalla ei ole erillisiä toimitiloja eikä tarkastusta ole mahdollista suorittaa hänen kotonaan, koska se kuuluu kotirauhan piiriin, tarkastus tehdään työsuojeluviranomaisten toimistossa tai työnantajaa pyydetään lähettämään vaaditut aineistot työsuojeluviranomaisille.
Suosituksset / Avunanto	X		

Toimintaohjeet / Kehotukset	X		
Hallinnollisen rangaistusmenettelyn aloittaminen	X		
Oikeudellisen rangaistusmenettelyn aloittaminen	X		
Sakkojen määrääminen		X	
Keskeytys- /kieltomääräys	X		
Rikkomusten ilmoittaminen syyttäjälle tai tuomarille	X		Työsuojeluviranomaisilla on velvollisuus ilmoittaa järjestäytymisoikeuden rikkomisista poliisille tutkintaa ja syytetoimia varten.
Muu			

1.5. JÄRJESTELYT MUIDEN KANSALLISTEN JULKISTEN ELINTEN KANSSA TEHTÄVÄÄ YHTEISTYÖTÄ JA TIETOJENVAIHTOA VARTEN

Taulukko 7: Yhteistyöjärjestelyt muiden kansallisten julkisten elinten kanssa

ELIN	Kyllä	Ei	HUOMAUTUKSET
Veroviranomaiset	X		
Sosiaaliturvaviranomaiset	X		Jonkin verran tietojen vaihtoa Eläketurvakeskuksen kanssa
Poliisi	X		
Yleinen syyttäjä	X		
Muu	Yhteisiä kokouksia ja tietojen vaihtoa muiden ministeriöiden ja viranomaisten, kuten Tukesin ja STUKin, kanssa. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) edistää tuotteiden, palvelujen ja teollisen toiminnan turvallisuutta ja luotettavuutta Suomessa. Säteilyturvakeskus (STUK) on sääntelyviranomainen, jonka toiminta perustuu säteily- ja ydinturvallisuutta koskevaan lainsäädäntöön, turvallisuusmääräyksiin ja ohjeisiin.		

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LÄHETTÄMINEN

2.1. KANSALLINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

Palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä työntekijöiden lähettämisestä annetulla lailla (447/2016).

Taulukko 8: Työntekijöiden lähettämistä koskevat EU:n direktiivit, jotka jäsenvaltio on pannut täytäntöön

DIREKTIIVI	Kyllä	Ei	PÄIVÄMÄÄRÄ
Direktiivi 96/71/EY	X		1999
Direktiivi 2014/67/EU	X		2016
Direktiivi (EU) 2018/957	X		2020

2.2. HALLINNOLLISET VAATIMUKSET JA VALVONTATOIMENPITEET

Työntekijöitä lähettävien yritysten on ilmoitettava lähettämisestä kansallisille viranomaisille.

Tietoja ei koota julkiseen tietokantaan. Työsuojeluviranomainen hallinnoi vastaanotettuja tietoja vain sähköisesti asianhallintajärjestelmässä ja valvontatietojärjestelmässä.

2.2.1. Ilmoituksen jättämisen määräaika

Ennen kuin lähetetty työntekijä aloittaa työt.

2.2.2. Lähettämislmoituksen sisältö

Taulukko 9: Lähettämislmoituksen sisältö

YRITYKSEN TIEDOT		
	KYLLÄ	EI
Palveluntarjoajan henkilöllisyys	X	
Yrityksen edustaja kohdemaassa	X	Ulkomaisella yrityksellä, joka lähettää työntekijöitä Suomeen, on oltava tavoitettavissa oleva edustaja lähetettyjä työntekijöitä ja viranomaisia

		varten koko lähettämisen keston ajan. Käytännössä viestintä hoidetaan tämän edustajan kautta.
Työehtosopimusneuvotteluihin edustajaksi nimetty henkilö vastaanottavassa jäsenvaltiossa		X
Toimiala	X	
Lähettävän jäsenvaltion lupa		X
Tieto siitä, onko yritys työvoiman vuokrausyritys		X
Verotunniste	X	Yrityksen ja myös työntekijöiden verotusnumero

TYÖNTEKIJÖIDEN TIEDOT		
	KYLLÄ	EI
Työntekijöiden lukumäärä		X
Työntekijöiden nimet	X	
Kansalaisuus		X
Ikä		X
Tehtävä		X

LÄHETTÄMISTÄ KOSKEVAT TIEDOT		
	KYLLÄ	EI
Suunniteltu alkamispäivä	X	
Lähettämisen päättymispäivä	X	
Ennakoitu kesto		
Työskentelypaikan osoite (tai osoitteet)	X	
Lähettämisen perusteena olevien palvelujen luonne		X
Tilaaja	X	

TYÖOLOT		
	KYLLÄ	EI
Työaika		X
Palkat		X
Yhteismajoitus		X

Vaarallisten aineiden käyttö		X
Ennaltaehkäisevä työsuojelu		X

2.3. SOSIAALITURVAMENETTELYT

Eläketurvakeskus toimittaa A1-lomakkeita ja jakaa tietoa lähetettyjä työntekijöitä koskevasta sosiaaliturvalainsäädännöstä.

Taulukko 10: A1-lomakkeet ja työsuojeluviranomaisten asema

	Kyllä	Ei
Mahdollisuus tutustua kansallisten viranomaisten toimittamiin A1-lomakkeisiin		X
Toimivaltaiset laitokset kuulevat työsuojeluviranomaisia A1-lomakkeiden hyväksymisestä		X
Mahdollisuus tutustua muiden jäsenvaltioiden toimittamiin A1-lomakkeisiin		X

2.4. LÄHETETTYJEN TYÖTAPATURMAT/AMMATTITAUDIT

TYÖNTEKIJÖIDEN

Työsuojeluviranomaiset saavat useimmissa tapauksissa välittömästi ja tehokkaasti ilmoituksen lähetettyjen työntekijöiden työtapaturmista.

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 46 ja 46 a §:ssä säädetään seuraavaa:

”Työnantajan on viipymättä ilmoitettava poliisille ja aluehallintovirastolle työtapaturma- ja ammattitautilaisissa (459/2015) tarkoitetusta työtapaturmasta, joka on aiheuttanut kuoleman tai vaikean vamman. Poliisiin on viipymättä suoritettava tapahtumapaikalla poliisitutkinta.”

”Jos lääkäri perustellusti epäilee työtapaturma- ja ammattitautilaisissa tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapitosäännösten estämättä asiasta ilmoitus aluehallintovirastolle.”

Työntekijöiden lähettämisestä annetussa laissa ei viitata lain 44/2006 46 tai 46 a §:ään, mutta koska laki 44/2006 koskee Suomen työsuojeluviranomaisten toimivaltaa sekä kaikkien työnantajien velvollisuuksia Suomen työsuojeluviranomaisia kohtaan, myös lähetävien yritysten on noudatettava lain 44/2006 46 ja 46 a §:ää.

2.5. TYÖNTEKIJÖIDEN LÄHETTÄMISTÄ KÄSITTELEVÄT KANSALLISET VIRANOMAISET

Taulukko 11: Työntekijöiden lähettämistä käsittelevät kansalliset viranomaiset

	Kyllä	Ei
Työvoimaviranomaiset	X	
Työsuojeluviranomaiset	X	
Tulliviranomaiset	X	
Veroviranomaiset	X	
Sosiaaliturvalaitokset	X	
Muu		

Suomessa työsuojeluviranomaiset (aluehallintovirastojen työsuojelun vastualueet, entiset työsuojelupiirit) ovat vastuussa työntekijöiden lähettämisestä annetun lain valvonnasta (työolot, lähetettyjä työntekijöitä koskeva direktiivi), mutta kaikilla viranomaisilla voi olla lähetettyjä työntekijöitä ja lähetettäviä yrityksiä palveltavanaan omilla vastuualueillaan. Tällaisia viranomaisia ovat esimerkiksi veroviranomaiset (Verohallinto), sosiaaliturvaviranomaiset (Eläketurvakeskus) ja poliisi.

3. YHTEISTYÖ JA KESKINÄINEN AVUNANTO

3.1. KESKINÄISTÄ AVUNANTOA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Taulukko 12: Lainsäädäntö sekä allekirjoitetut ja ratifioidut kansainväliset sopimukset

	RATIFIOITU / PANTU TÄYTÄNTÖÖN	KOSKEE TYÖSUOJELUVIRANOMAISIA	HUOMAUTUKSET
Keskinäistä avunantoa koskeva lainsäädäntö, jolla pannaan täytäntöön direktiivit 96/71/EY ja 2014/67/EU	Kyllä	Kyllä	Direktiivin 96/71/EU 4 artikla on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä lailla työntekijöiden lähettämisestä 447/2016.
Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeva eurooppalainen yleissopimus	Kyllä	Kyllä	

Eurooppalainen yleissopimus hallinnollisten asiakirjojen tiedoksiannosta ulkomailla	Kyllä	Kyllä	Ratifioitu 21.12.1979
Muu			

3.2. TYÖSUOJELUTARKASTUKSIA KOSKEVAT KAHDEN- JA MONENVÄLISET SOPIMUKSET

Taulukko 13: Allekirjoitetut kahdenväliset sopimukset

MAAT	PÄIVÄMÄÄRÄ
Viro	Toukokuu 2014

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välinen monenvälinen sopimus keskinäisestä avunannosta oikeusasioissa (asiakirjojen tiedoksianto ja todisteiden esittäminen). Sopimus on saatettu Suomessa voimaan asetuksella 469/1975, ja asetus 470/1975 täydentää sitä. Lisäksi noudatetaan hallintolain (434/2003) 63 §:ää (Tiedoksianto ulkomaille) sekä Suomen ja Viron työsuojeluviranomaisten välistä kahdenvälistä sopimusta.

3.3. TIETOJEN PYYTÄMINEN JA VASTAANOTTAMINEN MUILTA TYÖSUOJELUVIRANOMAISILTA

Taulukko 14: Tietojenvaihto muiden työsuojeluviranomaisten kanssa

AIHE	KYLLÄ	KYLLÄ mutta edellyttää tietosuojaviranomaisten valvontaa tai hyväksyntää	EI	HUOMAUTUKSET
Salliiko maanne voimassa oleva lainsäädäntö tietojen toimittamisen suoraan muille työsuojeluviranomaisille?	X			
Salliiko maanne voimassa oleva lainsäädäntö tietojen vastaanottamisen	X			

suoraan muilta työsuojeluviranomaisilta?				
---	--	--	--	--

3.4. TIETOJEN VAIHDON VÄLINEET

3.4.1. IMIn (sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän) käyttö työntekijöiden lähettämistä koskevissa asioissa

Taulukko 15: Työsuojeluviranomaisten yhteysvirasto IMI-järjestelmässä

	Kyllä	Ei
Käyttävätkö työsuojeluviranomaiset IMIä?	X	
Jos kyllä, ilmoita yhteysvirastot	Aluehallintovirastot postedworkersfin@avi.fi	

3.4.2. KSS-tietojenvaihtojärjestelmä

Suomen työsuojeluviranomaiset osallistuvat yleensä KSS-järjestelmän toimintaan.
Yhteystiedot: kss.coordinator.stm@gov.fi

3.5. TYÖSUOJELUVIRANOMAISTEN EHDOTTAMAT TAI MÄÄRÄÄMÄT SAKOT JA NIIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Taulukko 16: Sakkojen luonne

	Kyllä	Ei
Rikosoikeudelliset sakot		X
Hallinnolliset sakot	X	
Muu		

Suomessa työsuojeluviranomaiset voivat määrätä vain hallinnollisia seuraamuksia. Työsuojeluviranomaisella on toimivalta määrätä laiminlyöntimaksu, jos Suomen tilaajavastuusääntöjä tai työntekijöiden lähettämistä koskevassa lainsäädännössä vahvistettuja sääntöjä ei noudateta. Eräissä muissa tapauksissa työsuojeluviranomainen voi antaa myös velvoittavan hallinnollisen päätöksen sakon määräämiseksi.

Jos velvoittavaa hallinnollista päätöstä ei noudateta, työsuojeluviranomainen voi määrätä uhkasakon tehostaakseen päätöksen noudattamista. Hallinnollisista seuraamuksista voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Suomessa työsuojeluviranomaiset voivat ilmoittaa havaitsemastaan työlainsäädännön rikkomisesta myös poliisille. Poliisi tutkii rikoksen, syyttäjä nostaa asiassa syytteen ja

tuomioistuin määrää rikosoikeudellisia seuraamuksia. Rikosoikeudellisiin seuraamuksiin voi hakea muutosta ylemmältä tuomioistuimelta.

Taulukko 17: Sakkojen täytäntöönpanoajankohta

	Kyllä	Ei	Huomautukset
Tuomioistuimen ensimmäisen tuomion jälkeen	X	X	Sakko voidaan panna täytäntöön jo ensimmäisen tuomion jälkeen, jos taho, jolle tuomio on osoitettu, ei valita tuomiosta tuomioistuimeen ja valitusaika on päättynyt.
Tuomioistuimen lainvoimaisen tuomion jälkeen	X		Sakko voidaan panna täytäntöön vain, jos muutoksenhaku ei ole enää mahdollista. Sakko voidaan panna täytäntöön jo tuomion jälkeen, jos taho, jolle tuomio on osoitettu, ei valita tuomiosta tuomioistuimeen ja valitusaika on päättynyt.
Ensimmäisen hallinnollisen päätöksen jälkeen		X	
Velvoittavan hallinnollisen päätöksen jälkeen	X		Sakko voidaan panna täytäntöön vain, jos muutoksenhaku ei ole enää mahdollista. Sakko voidaan panna täytäntöön jo hallinnollisen päätöksen jälkeen, jos taho, jolle päätös on osoitettu, ei valita päätöksestä tuomioistuimeen ja valitusaika on päättynyt.
Muu			

Taulukko 18: Tuomioistuimet, joissa sakkoihin voidaan hakea muutosta

	Kyllä	Ei
Rikostuomioistuimet		X
Työtuomioistuimet/siviilituomioistuimet	X	
Hallintotuomioistuimet	X	
Muu		

Taulukko 19: Viranomaiset, joilla on toimivalta periä sakkoja

	Kyllä	Ei
Työsuojeluviranomaiset		X
Työvoimaviranomaiset/hallintoviranomaiset		X
Veroviranomaiset/tulliviranomaiset		X
Tuomioistuimet		X
Muu	Suomessa työsuojeluviranomainen tai hallintotuomioistuin ilmoittaa lainvoimaisista sakoista Oikeusrekisterikeskukselle (https://www.oikeusrekisterikeskus.fi), joka on kantajana perintämenettelyssä. Käytännössä perinnästä vastaavat ulosottoviranomaiset (https://oikeus.fi/ulosotto).	

Taulukko 20: Muiden jäsenvaltioiden viranomaisten määräämien sakkojen perimistä koskeva oikeudellinen kehys

	KYLLÄ	JOS KYLLÄ, koskeeko kehys työsuojelu- viranomaisten menettelyjä?	EI Viranomaisten valvonta tai hyväksyntä	HUOMAUTUKSET
Puitepäätos 2005/214/YOS	X		X	
Hallinnollisia sakkoja koskeva direktiivi 2014/67/EU	X	Kyllä		Työntekijöiden lähettämisestä annettu laki (447/2016)

Kansainväliset tai kahdenväliset sopimukset	X	Ei	Laki Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa (326/1963) (tuomioiden täytäntöönpano, taloudelliset seuraamukset) koskee vain rikosoikeudellisia, ei hallinnollisia sakkoja.
Muut kansalliset säännöt	Ulkomaiset viranomaiset voivat ottaa yhteyttä Oikeusrekisterikeskukseen (https://www.oikeusrekisterikeskus.fi).		

LIITE SÄHKÖINEN KÄSIKIRJA (PÄIVITYS 2023)

SLIC:N JÄSEN: Raimo ANTILA / varajäsen: Arto TERONEN
JÄSENVALTIO: SUOMI

- 1. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä (EU) 2020/1057, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2020, direktiiviä 96/71/EY ja direktiiviä 2014/67/EU koskevien erityisten sääntöjen vahvistamisesta siltä osin kuin on kyse maantieliikenteen alan työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon ja direktiivin 2006/22/EY muuttamisesta valvontavaatimusten osalta sekä asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta**

1.1. Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä	Kansallinen lainsäädäntö tai asetukset	Päivämäärä
Kyllä	https://finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2022/20220062.pdf	20.1.2022

1.2. SLIC:n jäsenen toimivalta tieliikenteen alalla

LAINSÄÄDÄNTÖ	TOIMIVALT A	HUOMAUTUKSET
Tieliikenteestä annetut asetukset (EY) N:o 1071/2009, (EY) N:o 1072/2009 ja (EY) N:o 1073/2009	Ei	https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170320#O2L2 https://www.traficom.fi/fi/liikenne/tieliikenne
Ajoajasta annettu asetukset (EY) N:o 561/2006	Kyllä	https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170320#O2L2
Tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä annettu direktiivi 2006/22/EY	Kyllä	https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170320#O5
Maantieliikenteen alan työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin	Kyllä	https://finlex.fi/en/laki/kaannokset/2016/en20160447.pdf

(EU) 1 artikla	2020/1057			
-------------------	-----------	--	--	--

- 2. Kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten 26 päivänä helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/36/EU 20 artiklan 2 kohdan c alakohdasta, joka koskee terveys- ja turvallisuusnormeja työntekijöiden majoituksessa**

2.1. Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä	Kansallinen lainsäädäntö, asetukset tai työehtosopimukset	Päivämäärä
Kyllä	https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasaa/2017/20170907 11 a luku (451/2012) Työnantajien yhteisvastuu palkattaessa laittomasti maassa oleskelevia työntekijöitä	1.1.2018

2.2. SLIC:n jäsenen toimivalta työntekijöiden majoitukseen liittyvien terveyttä ja turvallisuutta koskevien vaatimusten osalta

TOIMIVALTA	HUOMAUTUKSET
Ei	

- 3. Maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista 18 päivänä kesäkuuta 2009 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2009/52/EY**

3.1. Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä	Kansallinen lainsäädäntö tai asetukset	Päivämäärä
Kyllä	https://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2001/en20010055.pdf	1.8.2012

3.2. SLIC:n jäsenen toimivalta tässä direktiivissä säädettyjen seuraamusten ja toimenpiteiden osalta

TOIMIVALTA	HUOMAUTUKSET
Ei	Toimivaltainen viranomaisena on Maahanmuuttovirasto: Maahanmuuttovirasto määrää työnantajalle ja toimeksiantajalle taloudellisen seuraamuksen, minkä lisäksi niiden on maksettava palauttamisen kustannukset.

4. TYÖSUOJELUASIOITA KOSKEVAT YHTEISET TARKASTUKSET

4.1. Onko työsuojeluasioita koskevien yhteisten tarkastusten järjestäminen muiden tarkastuslaitosten kanssa sallittua?

Kyllä, kahdenvälisin sopimuksin	Etelä-Suomen ja Viron työviranomaisen välillä
---------------------------------	---

5. KANSALLINEN TIEDOTUS JA LIIKKUVASSA TYÖSSÄ OLEVIA TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVAT ALOITTEET

5.1. Kuvailkaa toteutetut aloitteet (esim. verkkosivusto, esitteet, asiakirjat...)

6. YHTEISTYÖ EUROOPAN TYÖVIRANOMAISEN KANSSA

6.1. Teettekö säännöllisesti yhteistyötä kansallisen yhteyshenkilön kanssa?

Kyllä

6.2. Antakaa tarpeelliset tiedot osallistumisestanne työryhmiin, kampanjoihin, koulutukseen jne.